

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Granskning och utvärdering av Fud-program 2019

Informationsmöte med remissinstanser
16 oktober 2019

Bengt Hedberg

Enheten för slutförvaring av radioaktivt avfall

Dagens program – översikt

- (08:30 Kaffe)
- 09:00 Välkomstord SSM
- 09:05 SKB: redovisning av Fud-program 2019
- (ca 10:30) Bensträckare
- ca 12:00 Lunchuppehåll
- 13:15 SSM:s granskning av Fud-program 2019
- ca 13:45 Diskussion och frågor
- ca 14:30 Avslutning

SKB presenterar Fud-program 2019

SSM granskning av Fud-program 2019

Dagens program – översikt

- (08:30 Kaffe)
- 09:00 Välkomstord SSM
- 09:05 SKB: redovisning av Fud-program 2019
- (ca 10:45 – 11:00) Bensträckare
- ca 12:00 Lunchuppehåll
- 13:15 SSM:s granskning av Fud-program 2019
- ca 13:45 Diskussion och frågor
- ca 14:30 Avslutning

SSM:s presentation - översikt

- Utgångspunkter för granskningen
- Granskningsprocessen
- Praktisk information om att lämna synpunkter
- Frågestund

Utgångspunkter

Utgångspunkter för granskningen

- Kärntekniklagen (KTL) 12 §
- Kärnteknikförordningen 25-26 §§
- Regeringsbeslut över Fud-program 2016
- Avgränsning mot ansökningar KBS-3 och SFR-U
- Avgränsning mot tillståndsgivna verksamheter
- (Avgränsning finansieringssystemet)

12 § Lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

- Rektörinnehavare ska vart 3:e år i samråd upprätta ett program för den föreskrivna FoU-verksamhet som krävs för
  - Säker hantering av kärnavfall
  - Säker avveckling och rivning av anläggningar
- Programmet ska innehålla
  - Översikt över samtliga behövliga åtgärder
  - Närmare ange planerade åtgärder för de närmaste sex åren
- Programmet ska lämnas till regeringen (eller myndighet som regeringen bestämmer) för granskning och utvärdering
- Regeringen kan i beslut över programmet ställa villkor för fortsatt FoU verksamhet

25-26 §§ Förordning (1984:14) om kärnteknisk verksamhet

- Programmet ska lämnas till SSM under september vart tredje år för granskning och utvärdering
- SSM ska överlämna SKB:s material samt eget yttrande över programmet senast sista mars följande år till regeringen
- Yttrandet ska innehålla en granskning och utvärdering av programmet i fråga om
  1. planerad forsknings- och utvecklingsverksamhet,
  2. redovisade forskningsresultat,
  3. alternativa hanterings- och förvaringsmetoder, och
  4. de åtgärder som avses bli vidtagna.

Regeringens villkor i beslut över Fud 2016

- ➔ Redovisningen ska omfatta forskning och utveckling avseende **avveckling, nedmontering och rivning samt hantering och slutförvaring av kärnkraftens restprodukter**
- ➔ Reaktorinnehavarna och SKB ska i kommande redovisning av Fud-program **behålla den struktur och indelning som använts för Fud-program 2016**
- ➔ Reaktorinnehavarna och SKB **ska beakta hur Fud-programmet bättre kan bidra till öppenhet och insyn i hur arbetet med forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall bedrivs**

 Regeringen	Regeringsbeslut	I:7 1 bilaga
	2016-03-21 M2017/00828/Ke M2017/01888/Ke M2017/02382/Ke	
Miljö- och energidepartementet	Adressater: se bilagan	STRÅLSÄKERHETS- MYNDIGHETEN
		2016-03-29 SSC 2016-03-29

Program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall

Regeringens beslut

Regeringen finner att reaktorinnehavarna genom Svensk Kärnbränslehantering AB:s program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall, Fud-program 2016, uppfyller 12 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntecknisklagen).

Regeringen ställer följande villkor för den fortsatta forsknings- och utvecklingsverksamheten.

Redovisningen ska omfatta forskning och utveckling avseende avveckling, nedmontering och rivning samt hantering och slutförvaring av kärnkraftens restprodukter.

Reaktorinnehavarna och Svensk Kärnbränslehantering AB ska i kommande redovisning av Fud-program behålla den struktur och indelning som använts för Fud-program 2016.

Reaktorinnehavarna och Svensk Kärnbränslehantering AB ska beakta hur Fud-programmet bättre kan bidra till öppenhet och insyn i hur arbetet med forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall bedrivs.

Kommande Fud-program ska innehålla en beskrivning av hur kompetensutvecklingen och kompetensförberedningen ska sikras i ett tidsperspektiv på 50-100 år.

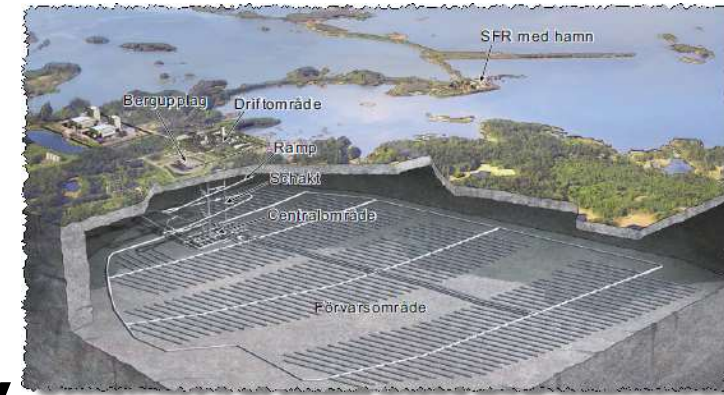
Telefonväxel: 08-405 10 00
Fax: 08-24 16 29
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Mårnorgsgatan 3
E-post: m.registrator@regeringskansliet.se

Regeringens villkor ... (forts.)

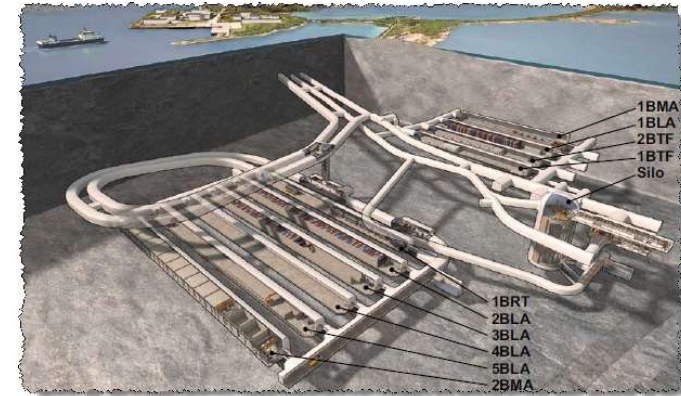
- ➔ Kommande Fud-program ska **beskriva hur kompetensutveckling och kompetensförsörjning ska säkras** i ett tidsperspektiv på 50–100 år
- ➔ Planer, strategier och forskning avseende **slutförvaret för långlivat avfall** ska redovisas
- ➔ Fud-programmet ska omfatta en **tydligare sammanhållen systemövergripande beskrivning av logistiken** för hanteringen av rivningsavfallet, inklusive transporter
- ➔ Reaktorinnehavarna och SKB ska **även noga överväga övriga påpekanden** som såväl **SSM** och **Kärnavfallsrådet** som **andra instanser** gjort vid granskningen av Fud-program 2016

Avgränsning mot prövning av ansökningar för KBS-3-systemet

- Fud-programmet ska uppfylla lagkraven och därmed vara heltäckande och stå för sig själva m.h.t. ansökningar
- Prövningsförfarandet är fristående från granskning av Fud-program 2019,
  - Ansats:
SSM kommer i granskning och utvärdering av Fud-program 2019 inte att föregripa utfallet från regeringens fortsatta hantering av ärendet.

Avgränsning mot granskning ansökan SFR-U (utökning, samt deponering av rivningsavfall)

- Fud-programmet ska uppfylla lagkraven och därmed vara heltäckande och stå för sig självt m.h.t. pågående myndighetsgranskning/regeringsprövning
- Prövningsförfarandet är fristående från granskning av Fud-program 2019
- Ansats:
SSM kommer i granskning och utvärdering av Fud-program 2019 inte att föregripa utfallet från regeringens fortsatta hantering av ärendet.

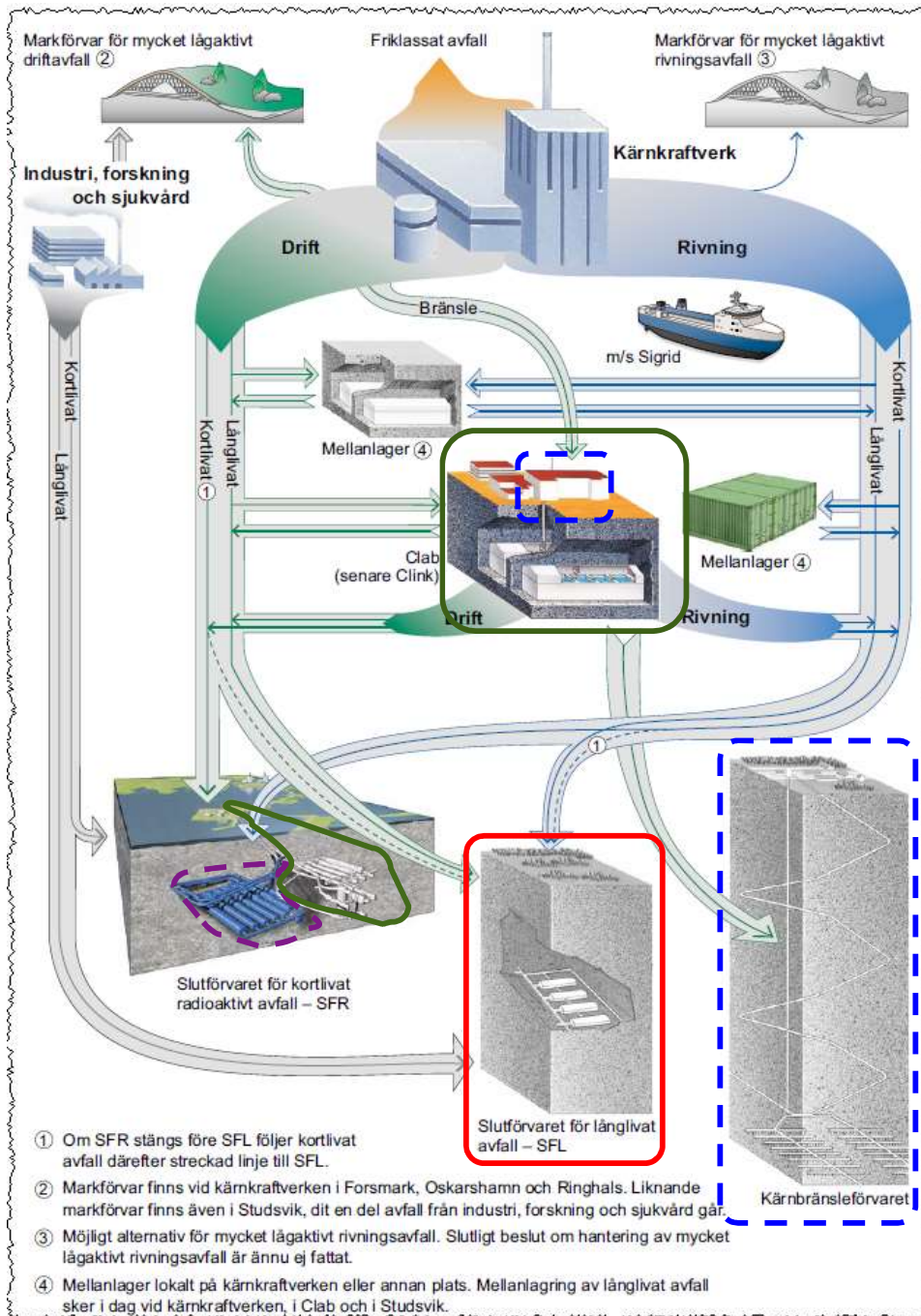

Avgränsning granskning Fud-2016 mot redan tillståndsgivna verksamheter

- Tillståndsgivna verksamheter: SSMFS gäller!
- SSM 2008:1, t.ex.
  - 5 kap 2 §: Underhåll, fortlöpande tillsyn och kontroll
  - 9 kap 1 §: Krav på avvecklingsplan
  - ...
- SSM utövar tillsyn av kravuppfyllnad inom ramen för gällande tillståndsvillkor

Syftet med SSM:s granskning ...

Pågående prövning av ansökningar KBS-3

- Clab
- Inkapslingsanläggning
- Kärnbränsleförvaret

Pågående prövning av ansökan utbyggnad SFR ("SFR-U")

- Befintligt SFR
- Utbyggnad av SFR

Forskning och utveckling SFL

- Dessutom verksamheten som helhet
- Koordinering av hantering av avfall från avveckling och rivning
  - Transportkapacitet och logistik
  - m.m.

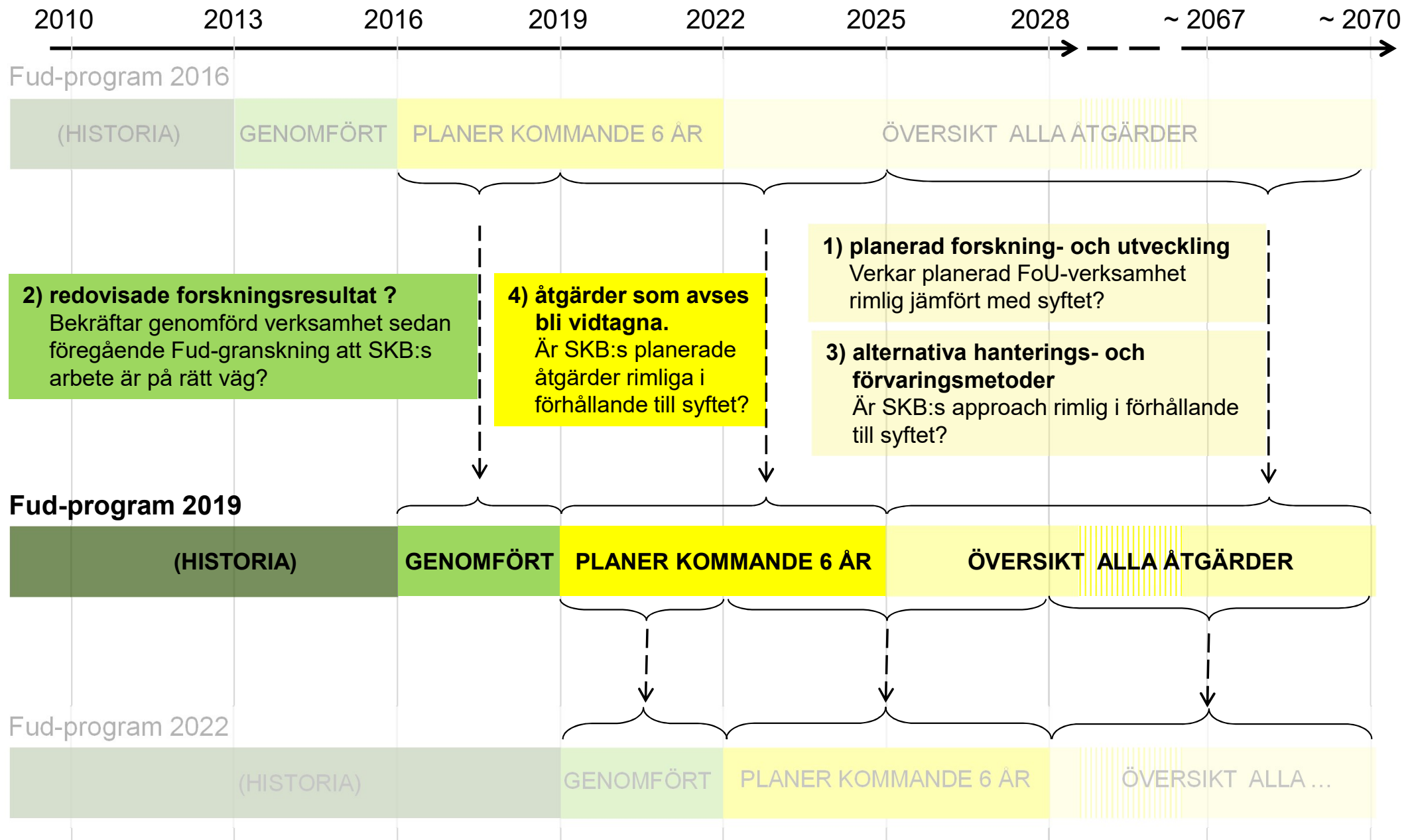

Fud-processen och syfte ...

Fud-processen och syfte ... (forts.)

Fud 2019 - förutsättningar

Regeringens hantering ansökningar KBS-3

Regeringenbeslut ...?

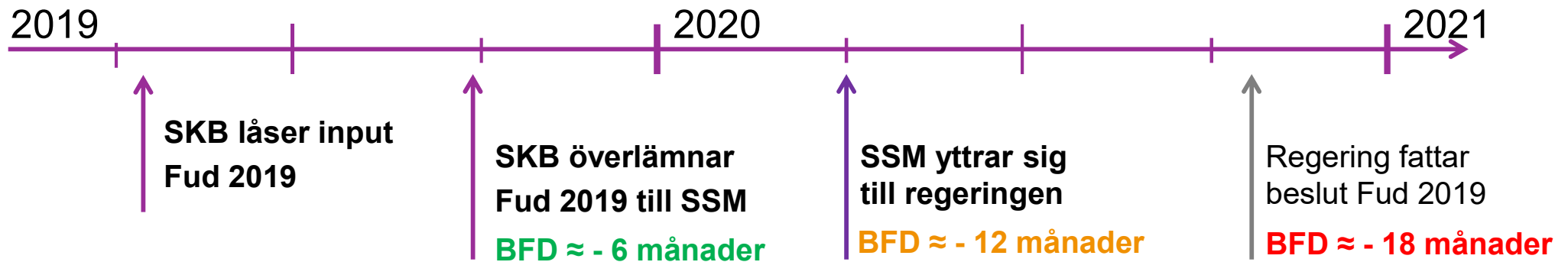
Regeringens hantering ansökan SFR-U

Regeringenbeslut ...?

SKB sammanställer
Fud 2019

SSM granskar
Fud 2019

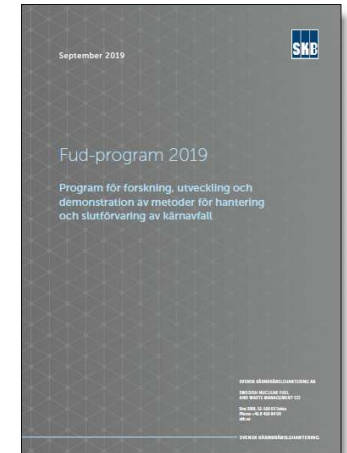
Regeringen
hanterar Fud 2019

BFD = "bäst-före-datum"

Granskningsprocessen

SSM:s granskningsprocess 1 (2)

- ➔ SKB överlämnade programmet 30/09, 2019
- ➔ Begäran om synpunkter (remiss) 2/10
- ➔ Möte med remissinstanser 16/10 (idag)
- ➔ Utkast till granskningsrapport utarbetas
- ➔ Remissvar inkommer senast 31/12, 2019
- ➔ Remissvar inarbetas i granskningsrapport

SSM:s granskningsprocess 2 (2)

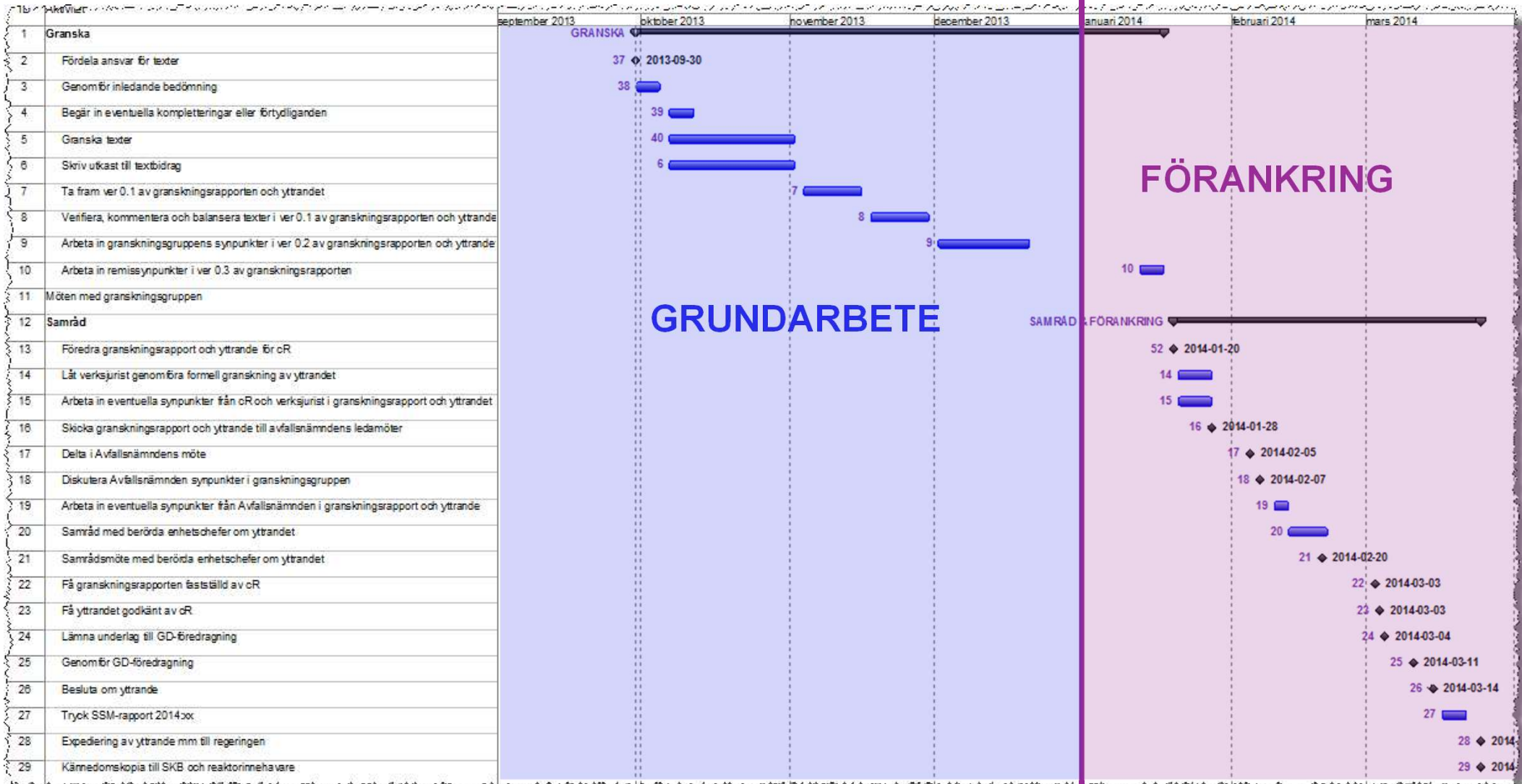
- Förslag granskningsrapport + yttrande
- Internt förankringsarbete
- Myndighetens avfallsnämnd konsulteras
- GD beslutar i ärendet
- Yttrandet överlämnas senast 31 Mars 2020

Tidsplansdetaljer ...

2019

2020

SSM:s resurser

- Avdelningen för radioaktiva ämnen
  - Enheten för slutförvaring av radioaktivt avfall
  - Enheten för drift och avveckling
  - Enheten för avfall och transport
  - Enheten för kontroll och skydd
  - Enheten för nukleär icke-spridning och transport
- Avdelningen för kärnkraftssäkerhet
  - Enheten för reaktorteknik
- Juridiska enheten
- **Viktigt underlag till Riksgälden**
  - Underlag för kostnadsberäkningar av genomförandet

Om att lämna synpunkter

Syftet med remissen ...

- Baserat på syftet (kärnteknikförordningen) önskar SSM synpunkter på Fud-program 2019 i fråga om sådant som är av betydelse för:
  1. planerad forsknings- och utvecklingsverksamhet
    - Verkar planerad FoU-verksamhet rimlig jämfört med syftet?
  2. redovisade forskningsresultat
    - Bekräftar utfallet att SKB:s arbete är på rätt väg?
  3. alternativa hanterings- och förvaringsmetoder
    - Är SKB:s approach rimlig i förhållande till syftet?
  4. de åtgärder som avses bli vidtagna
    - Är SKB:s planerade åtgärder rimliga i förhållande till syftet?

För att underlätta för oss ...

- ➔ Följ dispositionen i Fud-program 2019 - **hänvisa till aktuellt avsnitt och aktuell sida** i programmet.
- ➔ Inled redovisningen av varje saksynpunkt med en **kortfattad sammanfattning**.
- ➔ **Återge inte text från Fud-program 2019 i onödan** eftersom det kan försvåra för myndigheten att hitta remissinstansens egna ställningstaganden och skälen för dessa.

För att underlätta för oss ... (forts.)

- ➔ Skilj referat från egna synpunkter. Om det finns särskilda skäl att referera till något som står i Fud-program 2019 är det viktigt att det tydligt framgår vad som är remissinstansens egna ställningstaganden och skälen för dessa.
- ➔ Formulera synpunkterna tydligt, undvik svårtolkade formuleringar.

Praktisk information ...

- Information finns på SSM:s webbplats
  - www.ssm.se följ länken "Remisser"
- Presentationsmaterial skickas med e-post
- Synpunkter ska ha inkommit senast 31/12 2019
  - Till: registrator@ssm.se
  - Ange diarienummer: **SSM 2019-3103**
  - SSM föredrar svar per e-post
- En word-version eller redigerbar pdf-version av underlaget underlättar hantering av synpunkter

Praktisk information ...(forts.)

Strål säkerhets myndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

English website Lättläst Andra språk Anpassa Kontakt

Sök på stralsakerhetsmyndigheten.se

Områden Om oss E-diarium E-tjänster och blanketter Riksmätplatsen Regler Publikationer Nyheter och press

För ett strålsäkert

För ett strålsäkert samhälle
Strålsäkerhetsmyndigheten har ett samlat ansvar inom områdena strålskydd och kärnsäkerhet. Myndigheten arbetar pådrivande och förebyggande för att skydda människor och miljö från oönskade effekter av strålning, nu och i framtiden.
→ Om myndigheten

Kontakt
Postadress
Strålsäkerhetsmyndigheten
171 16 Stockholm
Besöksadress
Solna Strandväg 96, Solna
Hantverkargatan 1-3, Katrineholm
Telefon växel: 08-799 40 00 (vardagar kl. 08.00-17.00)
Fax: 08-799 40 10
Vid akuta händelser: 08-454 24 66 (går)

Genvägar
→ Nyheter
→ Debattartiklar
→ Lediga jobb
→ **Remisser**
→ Om strålning

Strål säkerhets myndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

English website Lättläst And

Sök på stralsaker

Få mer ir Områden Om oss E-diarium E-tjänster och blanketter Riksmätplatsen Regler Pub

Startsida / Om myndigheten /

Aktuella remisser

Här listar Strålsäkerhetsmyndigheten aktuella remisser och kungörelser för att få in synpunkter och yttranden från remissinstanser och allmänhet.

Myndighetens remisser och kungörelser

Aktuella remisser och kungörelser	Svarsdatum
Remiss: Granskning av Fud-program 2019	31 december 2019

Strål säkerhets myndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

English website Lättläst Andra språk Anpassa Kontakt

Sök på stralsakerhetsmyndigheten.se

Områden Om oss E-diarium E-tjänster och blanketter Riksmätplatsen Regler Publikationer Nyheter och press

Startsida / Om myndigheten / Aktuella remisser / Remisser /

Remiss: Granskning av Fud-program 2019

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har lämnat in ett

Lämna synpunkter

Eventuella synpunkter på Fud-program 2019 skickas till registrator@ssm.se senast den 31 december 2019. Ange diarienummer SSM2019-3103 i ämnesraden.

Myndigheten tar helst emot synpunkter via e-post men det går även bra att skicka synpunkter till

Bengt Hedberg
Diarienummer SSM2019-3103
Strålsäkerhetsmyndigheten
SE-171 16 Stockholm

Frågor

Om ni har frågor så är ni välkomna att kontakta Bengt Hedberg via telefon 08-799 41 87 eller e-post bengt.hedberg@ssm.se eller Carl-Henrik Pettersson via telefon 08 799 42 06 eller e-post carl-henrik.pettersson@ssm.se, båda utredare på Strålsäkerhetsmyndigheten.

Underlag

→ [Fud-program 2019, på SKB:s webbplats](#)

Tack för uppmärksamheten!

Frågor?